

Administration
Annika Lindberg
08-452 71 63

Lokala och regionala initiativ i Sverige om Agenda 2030

- Här presenteras ett trettiotal exempel på hur svenska kommuner, landsting och regioner arbetar med Agenda 2030.
- Exempelen vittnar om att kommuner, landsting och regioner bl a tar hänsyn till de globala målen i flerårsplan och budget, långsiktiga visioner och strategier, översiktsplaner och regionala utvecklingsplaner. Några har inspirerats att ta fram nya hållbarhetsplaner.
- Förankringsarbetet har bl a skett genom workshops med ungdomar, näringsliv, civilsamhälle, kommunledning och medarbetare.
- Det redogörs också för kreativa idéer för att sprida kunskap om de globala målen, såsom hållbarhetsfester, ”fika med en expert”, Instagram-tävling, ljusinstallationer och luciatåg.
- Sammanställningen avser inte att ge en heltäckande bild av vad som görs på lokal och regional nivå i Sverige.
- Sammanställningen avses uppdateras under året.

Malmö stad var snabbt framme i att göra FN:s utvecklingsmål till stadens mål. Ett första steg var att staden signerade [A declaration of cities' commitment to the 2030 sustainable development agenda](#) i september 2015, ett andra att göra beslutet offentligt genom en debattartikel i Dagens samhälle, signerad av Katrin Stjernfeldt Jammeh och Karolina Skog. Ännu ett steg i riktning mot implementering togs i våras, när Malmö stad ställde sig bakom [The Basque Declaration](#).

Malmö gör de globala målen lokala. Staden länkar samman Agenda 2030 och Malmö stads egna mål. Tillsammans utgör dessa en gemensam helhet som är utgångspunkt för kommunens agerande för en hållbar stad.

I den nya [budgeten för 2017](#), som är kommunens viktigaste styrdokument, anges ett uppdrag till hela organisationen att implementera FN-målen. Det är en kraftfull politisk markering av betydelsen och att målen är ledstjärnor i stadens fortsatta arbete för en hållbar stad.

Överlag har staden en lång tradition i Malmö av hållbarhetsarbete utifrån de tre dimensionerna. Staden arbetar för minskad ekonomisk och social ojämlikhet, ökad jämställdhet, stadsplanering som ger tillgång till bostäder, hållbara energilösningar, mot klimatförändringarna och för hållbara transportsystem. Staden har också testbäddar för innovationer inom hållbar stadsutveckling med stöd av Vinnova.

Kommunens hållbarhetsarbete har rönt stora framgångar och vunnit många utmärkelser. Ett framstående exempel är FN-priset World Habitat Award för arbetet med Ekostaden Augustenborg.

Staden vill integrera målen i kommunens ordinarie arbete inom ledning och styrning. Kommunledningen har initierat ett internt utvecklingsarbete för att skapa en gemensam plattform för ledning och samordning av stadens hållbarhets- och innovationsarbete. Kommunen har 24 000 anställda och det handlar om att skapa de bästa förutsättningarna för alla verksamheter att dra åt samma håll.

I linje med mål 17 arbetar Malmö stad i ett flernivåperspektiv lokalt, regionalt, nationellt och internationellt:

Ett exempel är en helt ny modell för investeringsstyrning av kommunens långsiktiga investeringar. Det är ett nytt grepp där staden använder bedömningar av nyttor enligt de tre hållbarhetsdimensionerna. Tillämpas på två pilotfall, två socialt utsatta områden, för att styra kommunens samlade investeringar hit tillsammans med andra aktörer.

Den 9 januari 2017 gjorde staden en avsiktsförklaring för lokalt hållbarhetsarbete i ett socialt utsatt område, Södra Sofielund, mellan kommunen, E.ON (ett energibolag), ett VA-bolag och fastighetsägare i området. Det unika är att FN-målen bryts ner till ett lokalt geografiskt avgränsat område och har översatts till fyra områden.^[2] Det blir en ny modell för hållbar stadsutveckling där aktörerna förbinder sig att genomföra insatser och bli avsetta medel till en gemensam fond. Detta är en vidareutveckling av den BID-modell som använts tidigare i området som är ett partnerskap mellan fastighetsägare, företag, föreningar och kommunen (arbetet ligger också i linje med regeringens reformprogram för minskad segregation).

Sverige har särskilt åtagit sig att arbeta för målet om hav och marina resurser, mål 14. Malmö arbetar för att få Öresund som biosfärområde inom UNESCO. Hösten 2017 inviger staden ett marinpedagogiskt center som syftar till att öka barn och ungas miljömedvetenhet. Det förs också diskussioner om att lägga en havsmiljökonferens i Malmö till hösten inom KIMO där staden är med.^[3]

Malmö stad har utvecklat en omfattande hållbarhetsredovisning med indikatorer över tid. Staden har en kommundoktorand kopplad till internationella miljöinstitutet i Lund som blir på indikatorer för hållbar utveckling.

EU- och internationellt arbete

Malmö har genom sitt Brysselkontor nyligen tagit initiativ till att skapa erfarenhetsutbyte mellan europeiska städer kring hur man arbetar med att implementera de globala målen. Syftet är att skapa en så kallad "peer review" med erfarenhetsutbyte kring metodologi och genomförande. Arbetet är under uppstart och

---

^[2] Barn och ungas vardagsvillkor, boendemiljö, sysselsättning och hälsa/inflytande.

^[3] KIMO är en organisation där kommuner kring Nordsjön och Östersjön samarbetar kring havsmiljön.

intresserade städer är så här långt Gent, Utrecht, Bonn och Stuttgart. Ambitionen är att resultaten ska presenteras under ICLEI:s^[4] världskongress i Montreal 2018.

Malmö har en lång tradition av globala partnerskap. Detta sker bland annat genom de kommunala partnerskapsprogrammen via ICLD. ICLD är en viktig plattform för staden. Staden välkomnar möjligheterna och finansieringen av utvecklingsarbete på detta sätt via SIDA och SKL. Det är också viktigt med den koppling till forskarvärlden som ICLD ger.

För närvarande samarbetar Malmö med Swakopmund i Namibia och Lusaka i Zambia, om lokal matproduktion, hållbara energilösningar och mat från havet. Ett tidigare partnerskapsprogram var med Tangshan i Kina som inspirerats av Malmös arbete med ekostaden Augustenborg. I deras ekostad Caofeidian har en särskild stadsdel utvecklats som ett Malmö-inspirerat område.

Malmö har fått ett särskilt uppdrag från EU-kommissionen och Näringsdepartementet om att ansvara för insatsområde 5 kring hållbar stadsutveckling inom den europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF). Genom Malmömodellen och en särskild projektplattform med ett antal olika delprojekt kraftsamlar staden för att etablera fler nyanlända malmöbor snabbare på bostads- och arbetsmarknaden.

Malmö stads arbete med kultur som verktyg för hållbar stadsutveckling har utsetts som föregångsexempel och vunnit pris av United Cities and Local Governments (UCLG).

2010 tillsatte staden världens första lokala kommission, Malmökommissionen, för att minska skillnaderna i ohälsa. Kommunen var inspirerade av WHO:s globala kommission och tre år senare presenterades slutrapporten Malmös väg mot en hållbar framtid – hälsa, välfärd och rättvisa. I Malmö sker nu en bred samverkan mellan Malmö stad och näringsliv, universitet och högskolor, föreningar och organisationer för att förverkliga förslag och rekommendationer från Malmökommissionen.

Särskilda insatser för att uppmärksamma målen

Den 30 november-2 december anordnades en stor internationell [konferens](#) om hållbar utveckling och lokalt genomförande av de globala målen, Sustainable City Development 2016. Deltagare från 32 länder medverkade.

Under hösten genomfördes en kommunikationsinsats genom en utställning om målen. Syftet var att öka kännedomen om målen hos Malmöborna och deltagare på utvalda evenemang. Den användes bl a på European Mobility Week och på Malmö museum.

Kontaktperson: Elin.Hasselberg@malmo.se, 0709-46 73 72

---

^[4] Local governments for sustainability

Sigtuna kommun har länge haft hållbarhet som profilfråga. Kommunen har [fyra övergripande inriktningsmål](#): ekologisk-, social-, ekonomisk- och demokratisk hållbarhet. Alla nämnders effektmål ska kopplas ihop med dessa fyra mål. Kommunen funderar på att integrera Agenda 2030 i mål och budget, men arbetet är ännu i sin linda.

Kontaktperson: helen.kavanaghberglund@sigtuna.se, 08-591 260 60

Uppsala kommun arbetar med att omsätta samtliga globala hållbarhetsmål till en lokal kontext. Arbetet kommer bl a att utgöra grunden för kommunens nya hållbarhetspolicy. Uppdraget hålls ihop av kommunledningskontorets tre hållbarhetsavdelningar: avdelningen för 1) social hållbarhet, 2) ekologisk hållbarhet samt 3) näringsliv och omvärld. Förankringen av tankarna och idéerna pågår brett i kommunorganisationen, bland annat har diskussioner först inom chefsutbildningsprogram och inom politiken. Dessutom har närmare 1 000 ungdomar engagerats genom We Change. Det hölls då workhops för att få inspel till ny hållbarhetspolicy. Det har hållits en övning med strategier på kommunledningskontoret där ett antal mål och delmål skulle översättas till sin lokala kontext.

Kontaktperson: maria.didi@upsala.se samt ingela.hagstrom@upsala.se, 072-574 33 32 respektive 018-727 86 35

Nyköpings kommun hade ett möte i juni för att diskutera de globala målen, mellan dess EU-strateg, miljöstrateg och folkhälsostateg. Arbetet pågår på olika sätt, bl a har frågan varit uppe i den politiska demokratiberedningen, kopplat till framtagandet av nya styrdokument, arbetet med Ostlänken mm. Planer finns att genomföra en halvdag för politiker och tjänstemän om de globala målen under våren.

Kontaktperson: catharina.marklund@nykoping.se

Helsingborgs stad har en spännande satsning som heter Livskvalitetsprogrammet, som är stadens styrande politiska viljeinriktningsdokument för områdena miljö och folkhälsa. Livskvalitetsprogrammet är Helsingborgs sätt att ta sig an utmaningarna med hållbar utveckling i en lokal kontext. Att det heter *livskvalitetsprogram* handlar om att de tydligt skiftat fokus från miljö och folkhälsa som separata entiteter till att låta människans behov hamna i centrum.

Att prata miljö, folkhälsa och hållbar utveckling utifrån det individuella och mänskliga perspektivet livskvalitet är stadens sätt att angripa de stora utmaningar som hotar planeten, men som ofta känns svåra för den enskilde att greppa eller påverka (och skapar klimatångest). Det handlar om *empowerment* – att i förlängningen göra alla

engagerade att göra bättre val för miljön och sin egen hälsa, och att i processen också skapa förutsättningar för att de valen ska vara hållbara på ett globalt plan.

Som kommun och offentlig aktör kan Helsingborgs stad verka på det strukturella planet och skapa förutsättningar genom regler, bestämmelser, rutiner och arbetssätt för organisationen och de delar av samhället den har rådighet över. Men den allra största förändringen sker på det kulturella planet, där den enskilde verkar och betar sig utifrån sin egen bakgrund och samhällets normer. Därför ville staden hitta sätt att nå fram även på det kulturella planet. Alla är inte intresserade av att prata miljö eller folkhälsa. Det kan kännas främmande, svårt eller till och med ointressant. Men de har hittills inte mött en enda människa som varit ointresserad av att prata om sin livskvalitet. Och kan de uppmuntra samtalen kring livskvalitet så blir det även lättare att tänka kring hur ens egen livskvalitet inte ska behöva inskränka möjligheterna för andra att växa och frodas. Staden är i början av sin process och ser denna resa som ett lärande och en utveckling för staden som organisation och för invånarna.

Agenda 2030 är en central förutsättning och ett underlag för i arbetet. Staden har inte brutit ner de globala målen i konkreta lokala mål, för så är inte livskvalitetsprogrammet konstruerat (och det handlar om lokala politiska beslut), men det finns viljeinriktningar och fokusområden som berör de allra flesta av målen. Strategin är att använda kunskapsmaterial från Agenda 2030-arbetet som inspirationsmaterial för det egna arbetet, snarare än att omarbeta eller uppfinna eget material. Resurseffektivt och lärorikt på många sätt. Likaså följer staden upp sitt arbete utifrån kvantitativa nyckeltal som utgår från nationella och regionala nyckeltal (t.ex. SKL:s Kolada) så att den kan jämföra sitt arbete med andra städer i Sverige.

Staden har valt att inrätta ett livskvalitetsteam med tre resurser som är organisationens ingång för stöd i att förverkliga programmets intentioner. Teamet, kommer, efter en kartläggning av organisationens behov, att arbeta främst med följande fem områden:

- Hjälpa att bryta ner programmet till förvaltningsspecifika mål, mätetal och aktiviteter
- Kompetensutveckling inom livskvalitetsbegreppet, olika folkhälso- och/eller miljöfrågor
- Omvärldsbevakning
- Inspiration och spridning av goda exempel
- Uppföljning och återkoppling av resultat

Då teamet precis har startat upp sitt arbete håller de fortfarande på att avsöka möjliga samarbeten med andra parter, näringsliv och organisationer. Ett existerande samarbete som nu inlemmas i livskvalitetsteamet är samverkan med organisationer och verksamheter kring Mångfaldsveckan.

Kontaktperson: sofie.Karlsborn@helsingborg.se, 0732-31 58 93

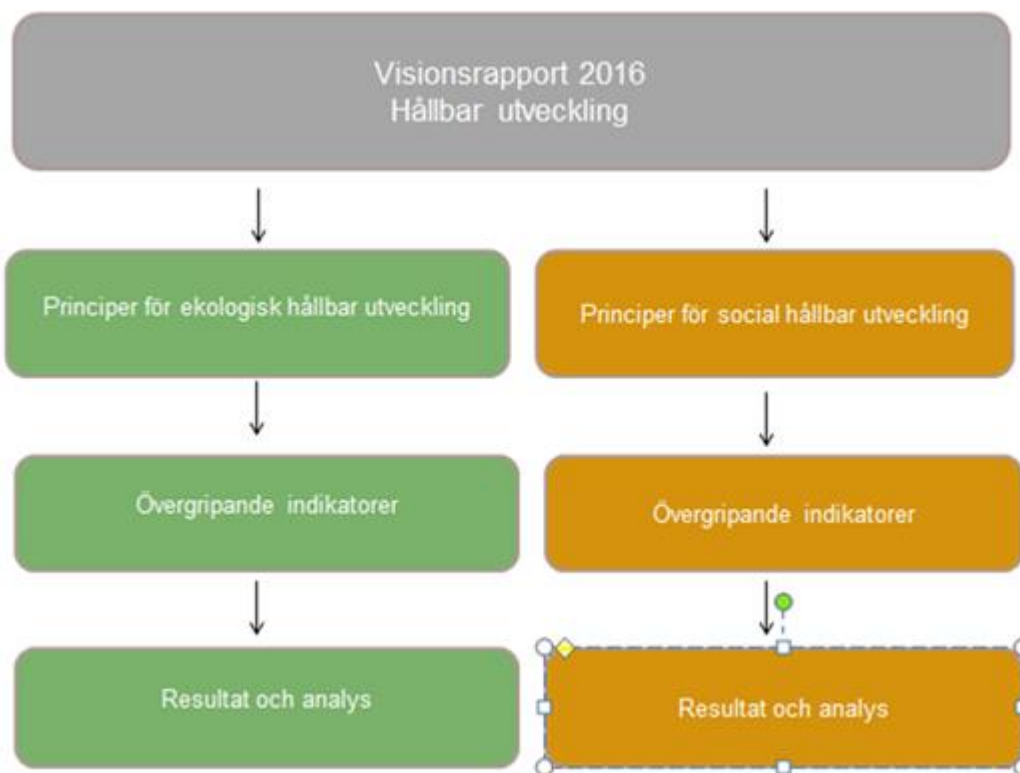
I **Lerums kommun** har kommunfullmäktige fattat beslut om [Vision 2025](#). Vision 2025 innehåller hållbar utveckling och på det sättet knyter de an till de 17 hållbarhetsmålen från FN.

De arbetar just nu med att konkretisera Social hållbar utveckling utifrån fem social hållbarhetsprinciper som Blekinge Tekniska Högskola har tagit fram. Under hösten har kommunfullmäktige fattat ett inriktningsbeslut för kommunens arbete med social hållbar utveckling. Inriktningsbeslutet utgår från det forskningsmässiga angreppssätt för social hållbarhet som Blekinge Tekniska Högskola har tagit fram. Detta ramverk innehåller en robust principiell definition av social hållbarhet:

Social hållbarhet innebär att det inte finns strukturella hinder för människors:

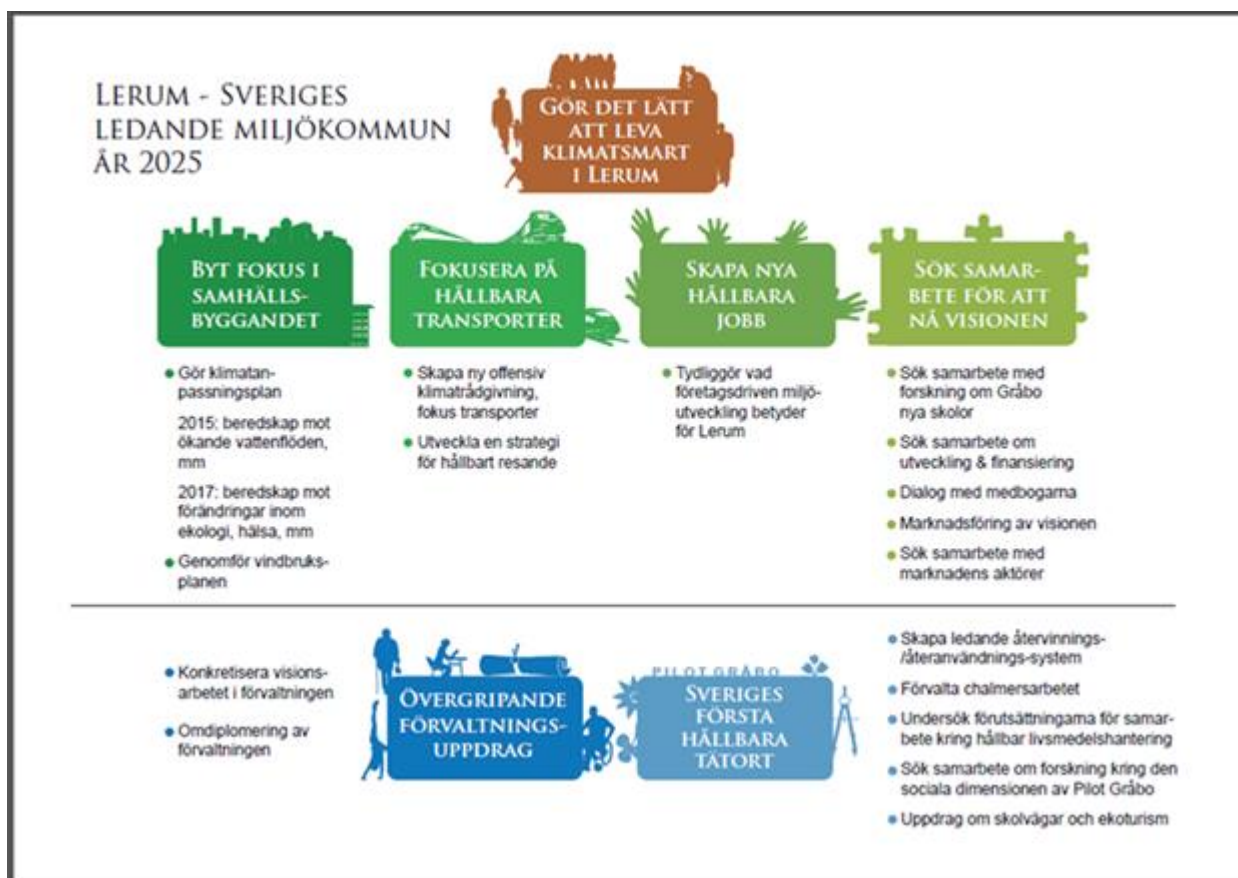
- hälsa
- inflytande
- kompetens
- opartiskhet och
- mening.

Kommunen har under hösten utvecklat den Visionsrapport som belyser om kommunen rör sig i riktning mot Vision 2025 till att omfatta både den ekologiska och den sociala dimensionen i hållbar utveckling. Ambitionen framåt är att även lyfta in den ekonomiska dimensionen.

Kommunen har i dagsläget en strategi för Vision 2025. Denna Visionsstrategi har kommunen som ambition att uppdatera/förnya så att även den sociala dimensionen tydligare är med.

Kontaktperson: karin.gertzen@lerum.se, 073-684 44 28

I **Åtvidabergs kommun** antog kommunfullmäktige i december ett hållbarhetsprogram som har sin utgångspunkt i de 17 globala utvecklingsmålen. Syftet med hållbarhetsprogrammet är att ge en samlad beskrivning av hur Åtvidabergs kommun som organisation ska bidra till att uppnå de globala, nationella och regionala målen som kopplar till hållbarhetsfrågor. Programmet kommer att gälla 2016-2020 och de börjar med att arbeta med frågorna internt under denna tidsperiod. Ambitionen är sedan att vidga perspektiven till att gälla hela kommunen som geografiskt område efter 2020, dvs att även involvera näringslivet, föreningslivet osv i arbetet. Arbetsgruppen som arbetar med att ta fram hållbarhetsprogrammet består av miljöchef, miljöstrateg, energi- och klimatrådgivare samt folkhälso- och integrationssamordnare. Därav finns en tydlig koppling till de nationella miljömålen och folkhälsomålen. Ambitionen från kommunens sida är att göra de globala och nationella målen mer lättbegripliga och förklara vad de innebär på lokal nivå för Åtvidabergs kommun.

Under våren påbörjas arbetet att implementera programmet och dess åtgärder.

Kontaktperson: sara.birgersson@atvidaberg.se, 070-298 30 09

Region Örebro län har arbetat fram ett program för hållbar utveckling som inkluderar både social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet och omfattar den interna verksamheten, dvs inte kommunerna i länet. Programmet utgår från en väsentlighetsanalys av den egna verksamhetens viktigaste hållbarhetsfrågor. Agenda 2030-målen beslutades under projektperioden för framtagandet av programmet och har gett styrka och kunskapsunderlag i processen, men har inte varit styrande. De fem övergripande målen och inriktningsmålen bidrar till de flesta av Agenda 2030-målen. Hållbarhetsfrågorna implementeras nu mer och mer i ordinarie verksamheten, t ex i det integrerade ledningssystemet som tas fram under 2016-2017. I utbildningen för nya chefer ingår hållbarhet och då tas de 17 målen upp. De försöker även lansera de 17 målen genom att de tryckt upp dem på en roll-up som står på regionkansliet och en som de tar med sig i olika sammanhang. Agenda 2030-målen används vid framtagandet av den nya Regionala utvecklingsstrategin som beräknas vara klar sommaren 2017, en följd av detta är att fler indikatorer för att följa invånarnas livskvalitet läggs till. Region Örebro län har också utsett en kommission för en jämlik hälsa, ett viktigt arbete för att stärka den sociala hållbarheten inom regionen.

Kontaktperson: katrin.larsson@regionorebrolan.se, 070-967 93 93

Växjö kommun har fått medel från Sida för en kommunikationssatsning om Agenda 2030. Den 25 augusti hade de en strategidag med Växjös kommunledning (politiker och tjänstemän) i Borgholm. Det blev en dag med fullt fokus på Agenda 2030. Den 6 december anordnades en utåtriktad eftermiddag om Agenda 2030 i Växjö, då ca 100 personer från kommunen, företag, universitet och organisationer diskuterade hur Växjö kan tänka globalt och agera lokalt för hållbar utveckling. Dokumentation finns på www.vaxjo.se/agenda2030.

De globala målen för hållbar utveckling är en viktig arbetsuppgift att kommunicera kring för Växjö kommuns nya hållbarhetsgrupp. Organisationen omformades den 1 maj, från en strategisk miljögrupp till en hållbarhetsgrupp. Därmed har de fått in de sociala aspekterna också (de ekonomiska aspekterna ligger dock inte hos hållbarhetsgruppen).

En genomgång har gjorts av drygt 100 styrande dokument för att se om och hur de kopplar till de olika hållbarhetsmålen. En del dokument, såsom översiktsplaner och miljöprogram, knyter an till nästan alla hållbarhetsmål, medan andra styrdokument är betydligt smalare. Växjö är inte klara med nästa steg ännu, om det blir att ta fram en egen strategi för Agenda 2030, eller om det istället blir att se vad som saknas och bygga upp det lite mer. Det kan också bli en utveckling som gör att kommande budget tar sitt avstamp i hållbarhetsmålen. Nuvarande budgetdokument har stämts av för se om alla mål omfattas.

Kontaktperson: julia.ahlrot@vaxjo.se, 070-261 51 98

Karlskrona kommun har inte kommit igång med något konkret ännu, men planerar tillsammans med Länsstyrelsen Blekinge, Region Blekinge och de andra fyra kommunerna i länet för en gemensam kick off kring Agenda 2030 i början av år 2017.

Kontaktperson: lottie.dahlryde@karlskrona.se, 0455-303093

I **Upplands Väsby** har kommunfullmäktige nyligen beslutat i [Flerårsplan med budget 2017-2019](#) att arbeta efter Agenda 2030. I planen beskrivs hur kommunen genom flerårsplanens mål kan svara upp mot de globala målen i Agenda 2030. Flerårsplanen är det viktigaste styrdokumentet i kommunen och grunden i kommunens ledningssystem. Den beskriver uppdrag/mål/strategier under fyra perspektiv (Samhälle och miljö, Medborgare, Ekonomi och Medarbetare) som är de processer som ligger till grund för kommunens arbete.

Upplands Väsby pratar överhuvudtaget väldigt mycket om Agenda 2030. Kommunen driver just nu ett projekt som heter Hållbara Väsby. I korta drag ska projektet kartlägga hur Upplands Väsby's organisation kring hållbarhetsarbetet ser ut. Utifrån det ska de identifiera vilka globala hållbarhetsmål som Väsby behöver arbeta vidare med. Projektet kommer antagligen mynna ut i mål/handlingsplaner/strategier som sedan implementeras i ledningssystemet. I första skedet ska Hållbara Väsby handla om den ekologiska dimensionen. Modellen/arbetsättet som används i Hållbara Väsby för att integrera hållbarhetsmålen i kommunens ledningssystem och de fyra processerna, kommer sedan att appliceras för de övriga dimensionerna.

Kontaktperson: helene.hagberg@upplandsvasby.se, 073-910 41 73, samt morgan.pettersson@upplandsvasby.se 073-910 42 50

I **landstinget Sörmland** finns enheten för Hållbar utveckling (EHU). De håller som bäst på att forma enheten och sätta ramarna för uppdrag och arbeten. Ett av enhetens uppdrag är dock fastställt och det är att ta fram en policy för hållbar utveckling. Policyn ska vara landstingsövergripande och således gälla som styrdokument för landstingets samtliga verksamheter. I policyarbete har det förts diskussion om hur detta styrdokument kan och ska knyta an till de globala utvecklingsmålen. Som ett komplement till det arbetar landstinget och Regionförbundet Sörmland med ett uppdrag från regionstyrelsens beredning för jämlik hälsa. Det handlar om att koppla ihop målen i den regionala utvecklingsstrategin, Sörmlandsstrategin, med hälsans bestämningsfaktorer. I det arbetet har det konstaterats att Sörmlandsstrategin också är ett angeläget strategidokument för folkhälsan och folkhälsoarbetet i länet. Det fångar därmed också flera av de globala utvecklingsmålen, även om den ingången inte fanns där från början.

Kontaktperson: djamila.Jortikka@dll.se, 0722-313038

Örnsköldsviks kommun är i startgropen. De håller på att titta på hur de kan koppla hållbarhetsmålen till övergripande strategier. Kommunen var på SKL:s konferens [Mötesplats Social Hållbarhet](#) i maj 2016 i Göteborg.

Kontaktperson: ulrika.sedin@ornskoldsvik.se, 0727-286812

Huddinge kommun har tagit fram långsiktiga mål för den önskvärda samhällsutvecklingen i Huddinge till år 2030. Målområden som ska följas, mätas och analyseras är:

- Ansvar för naturresurser
- Gemenskap och delaktighet i samhällslivet
- Attraktiva bostadsområden
- God utbildning och kreativt näringsliv
- Rik fritid och god hälsa

Kommunens ambitioner med hållbarhetsarbetet ”Hållbart [Huddinge 2030](#)” beskrivs i varje års mål och budget. En kompletterande hållbarhetsrapport för uppföljning och analys tas fram vart fjärde år och fungerar som kunskaps- och beslutsunderlag åt kommunfullmäktige. Den första uppföljningen ”På väg mot Huddinge 2030” genomfördes 2014 och bygger på 21 indikatorer som knyter an till de 17 globala målen. Indikatorerna jämlighetsanalyseras och bryts ned utifrån kön, ålder samt olika geografiska områden. Rapporten fungerar som kunskapsunderlag för arbetet med kommunens verksamhetsplanering.

Kontaktperson: Marcel.Moritz@huddinge.se, 08-508 313 78

Strängnäs kommun har tittat på målen i sin översiktsplan (ÖP) och andra planer och strategier som de har och om de kan kopplas till de globala målen för hållbar utveckling. De har konstaterat att följande globala mål kan kopplas till kommunens arbete:

- Mål 3, God hälsa och välbefinnande
- Mål 4, God utbildning till alla
- Mål 5, Jämställdhet
- Mål 6, Rent vatten och sanitet för alla
- Mål 7, Hållbar energi för alla
- Mål 8, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Mål 9, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- Mål 10, Minskad ojämlikhet

- Mål 11, Hållbara städer och samhällen
- Mål 12, Hållbar konsumtion och produktion
- Mål 14, Hav och marina resurser
- Mål 15, Ekosystem och biologisk mångfald

Utifrån ÖP som gäller 2014-2040 har de separata planer och strategier för folkhälsa, tillgänglighet och jämställdhet vilka tillhör social hållbarhet. Kommunen har också en miljöstrategi med sju fokusområden: vatten, transporter, hållbara måltider, natur och biologisk mångfald, energi och klimat, kretslopp och giftfri miljö, bygg och planering.

Undertecknad är strategiskt ansvarig för social hållbarhet och kommer att jobba fram mål och uppföljning tillsammans med bland andra utvecklingskontoret som administrerar och utbildar chefer i hur mål och målföljning ska formuleras. I detta arbete är också miljökoordinatören Elin Hjorth med. De kommer också att ha samarbete med verksamheterna i kommunen.

Kontaktperson: karin.gagner@strangnas.se, 0152-29329

Ljungby kommun fick 90 000 kr från Sida för en kommunikationssatsning kring Agenda 2030. Projektet #globalamålenljungby innehöll två aktiviteter: en Instagram-tävling och ett luciatåg.

Sammanfattningsvis bidrog projektet till:

- Ökad kännedomen om de globala målen
- Ökat engagemang så att fler bidrar till att målen nås
- Påverkade politiker och andra beslutsfattare
- Ökade samarbeten internt och externt

Instagram-tävlingen

Stora skyltar med de 17 globala målen sattes upp i Ljungby kommun. Invånare och de som vistades i kommunen uppmanades att ta en bild framför skyltarna och lägga upp på Instagram med hashtaggen #globalamålenljungby. Tävlingen annonserades på sociala medier och i lokal och regional press. Prisutdelning skedde varje vecka under fyra veckor, där priserna bestod av fairtradeprodukter och upplevelser som bio- och badbiljetter. Fairtrade-priserna sattes ihop i samarbete med Fairtrade City Ljungby.

Luciatåget

Den 12 december samlades politiker, chefer och tjänstemän i Ljungby kommun till ett luciatåg, där varje person representerade ett mål utifrån sin verksamhet. Till exempel representerade VA-chefen mål 6, Rent vatten och sanitet. Varje representant läste ett rim om sitt mål. Luciatåget besökte fyra platser i Ljungby stad: kommunhuset, Sunnerbogymnasiet, äldre- och trygghetsboendet Åsikten och Ljungby bibliotek. På dessa platser sattes ställ upp med faktakort om de globala målen.

Faktakorten och hemsidan

För att alla som blev nyfikna själva skulle kunna läsa mer om målen på ett lätt sätt tog kommunen fram faktakort, samt la ut motsvarande information på kommunens hemsida, www.ljungby.se/globalamalen. Genom faktakorten, där det framgår globalt och lokalt perspektiv samt en uppmaning, har det tydligt framgått att kommunen och varje enskild person kan vara med och bidra till att målen nås.

Resultat

Projektet har startat diskussioner kring de globala målen, till exempel har frågan kring Ljungby kommuns arbete kring specifika mål lyfts av invånare respektive medarbetare inom mål 2 och 5. Ett av Ljungby kommuns största företag, PostNord Strålfors, har uppmärksammat tävlingen och sökt samarbetsmöjligheter med kommunen kring de globala målen.

Kommunen har tagit till sig kunskap om de globala målen. Framförallt gäller de tre projektledare, samt representanterna i luciatåget som vid ett informationsmöte fick fördjupad information om de globala målen. Uppmaning om att klicka in sig på sidan www.ljungby.se/globalamalen för att lära mer har gjorts i samtliga annonser, även på de utplacerade fysiska skyltarna.

Faktakorten har hjälpt kommunen att förstå och förmedla att målen berör oss lokalt och enskilt som individer. Kommunen har fått mycket beröm för kortens utformande och kortställen, men främst den enkla information som tydligt förmedlas.

Arbetsgruppen för globala mål har påbörjat diskussion kring att stärka det strategiska ledarskapet i dessa frågor med kommunledningen. Det finns en vilja att fortsätta arbetet med de globala målen i Ljungby kommun. Arbetsgruppen kommer att följa upp, hålla faktakorten uppdaterade (digitalt), samt påbörja ett samarbete med PostNord Strålfors. Det har funnits stor entusiasm kring de globala målen såväl internt i kommunkoncernen som externt. Kommunen har fått många hejarop kring hur den uppmärksammade de globala målen i projektet. Uppföljningen av Sida-projektet görs i mars 2017.

Det är fantastiskt roligt att Ljungby kommun ligger i framkant när det gäller uppmärksammande av de globala målen. Kommunen känner sig som en del i det globala sammanhanget.

Projektledare #globalamalenljungby: Annelie Ingmar, integrationssamordnare, Anette Olsson, EU-samordnare, Carina Axelsson, miljöstrateg.

Kontaktperson: carina.axelsson@ljungby.se, 0372-78 92 80

Nynäshamns kommun ska ta fram nya klimat- och miljömål. Det finns en möjlighet att få in hållbarhetsmålen i den processen.

Kontaktperson: hanna.lilja@nynashamn.se, 08-520 682 36

I **Regionförbundet Kalmar län** är arbetet med att integrera Agenda 2030 i strategiarbetet mycket aktuellt. I den RUS¹-process som pågått sedan sommaren 2016 och ska avslutas till sommaren 2017 har Agenda 2030 utvecklats till att bli ett centralt ramverk för strategin. Det första arbetsdokumentet till ny RUS inleds på följande sätt: ”Den regionala utvecklingsstrategin utgår ifrån prioriteringarna i den nationella strategin för regional tillväxt, liksom från de globala målen för en social, miljömässig och ekonomiskt hållbar utveckling i FN:s Agenda 2030. Strategin har direkta beröringspunkter med 15 av hållbarhetsmålen”.

Varje avsnitt i arbetsdokumentet inleds sedan med att ange vilka av Agenda 2030-målen som hanteras inom just det avsnittet. Även om man i inledningen anger att RUS:en har beröringspunkter med 15 av de 17 målen så är man väl medveten om att målen ska ses som en helhet och att även de två första målen (ingen fattigdom/ingen hunger) också finns med och hanteras, även om de inte har direkt beröring med de definierade delmålen i arbetsdokumentet till den kommande RUS:en.

Kontaktperson: jan.martinsson@rfkl.se, 0722-231026

Haninge kommuns vision handlar bland annat om att bygga ett långsiktigt hållbart samhälle och i kommunens mål och budget 2017-2018 finns en övergripande formulering om att all verksamhet ska präglas av långsiktig hållbar utveckling utifrån de tre dimensionerna ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Det finns en arbetsgrupp vid kommunstyrelseförvaltningen med uppdraget att öka kunskapen och medvetenheten i förvaltningarna när det gäller de globala målen.

De globala målen är en utgångspunkt i arbetet med att ta fram ett nytt klimat- och miljöpolitiskt program och de försöker visa på vilket sätt programmet bidrar till att uppfylla de globala målen. De står även i förgrunden för att utveckla den sociala hållbarheten i kommunens verksamheter och där lyfter man särskilt fram trygghetsfrågor, folkhälsofrågor, demokratifrågor och stadsplanering som prioriterade arbetsområden. Några aktuella arbetsområden är bland andra trygghet i offentliga miljöer, implementering av barnkonventionen, genomlysning av kommunens folkhälsoarbete och strategi för ”mobility management”.

Kontaktpersoner: frida.nordstrom@haninge.se, 08-606 81 02,
jessica.tanzilli@haninge.se, 08-606 80 06

Hässleholms kommun höll i mitten av oktober 2016 en utbildning i hållbarhetsfrågor för 140 chefstjänstepersoner, nämndernas och KF:s presidier samt KS. Ingången var just hållbarhetsmålen eftersom de ger en samlad bild av vad hållbarhet kan innebära.

---

¹ RUS, regional utvecklingsstrategi

De kommer att koka ner de globala målen till lokal nivå för att göra det mer konkret och diskutera vad som är viktigt i Hässleholm.

Kontaktperson: eva.hedenfelt@hassleholm.se, 0451-26 83 41

Tyresö kommun har tagit hänsyn till de globala målen i [översiktsplanens](#) hållbarhetsbedömning (slutjustering av översiktsplanen och hållbarhetsbedömning pågår). Hållbarhetsbedömningen omsätter globala strategidokument till planeringsvägledning och praktisk handling på lokal nivå. Det ger översiktsplanen ett bredare perspektiv på hållbarhet och sätter den i en globala kontext. Tyresö är enligt egen utsago först i Sverige att göra så. Läs mer på www.tyreso.se/2035.

Kontaktperson: emma.shepherdson@tyreso.se, 08- 5782 9480

Danderyds kommun har ännu inte arbetat in Agenda 2030 i styrdokument. Men i samband med arbetet som ska starta upp med ny översiktsplan så kommer Agenda 2030 att lyftas in.

Kontaktperson: jonas.qvarfordt@danderyd.se 08-568 912 47

Alingsås kommun har kopplat ihop kommunens nya miljönyckeltal med både de nationella miljömålen och ett antal av de globala målen i Agenda 2030. Alingsås Miljöbokslut 2015 antogs av kommunfullmäktige i Alingsås i slutet av september 2016.

Kommunledningskontoret har parallellt arbetat med att ta fram nya indikatorer och nyckeltal till ett socialt hållbarhetsbokslut och även i detta dokument kopplas nyckeltalen och indikatorerna samman med målen i Agenda 2030.

Ett stort evenemang som årligen arrangeras i Alingsås ([Lights in Alingsås](#)) hade 2016 temat "Upplysningen - De globala målen". "Lights" invigdes i slutet av september och höll på till och med den 6 november. Ca 80 000-100 000 personer beräknades gå årets Ljusslinga och se de sju olika ljusinstallationer som alla försökte visualisera ett eller flera av de globala målen. Även i detta arbete har kommunen varit engagerade.

Kontaktperson: fredrik.bergman@alingsas.se, 0322-61 70 05

Luleå kommun har börjat funderar på vad Agenda 2030 kan innebära för en kommun. Kommunens samhällsstrateger har gått igenom delmålen och identifierat vilka som kan vara aktuella lokalt. En aktualisering eller revidering av Programmen för Vision Luleå 2050 (översiktsplanen) har påbörjats. De globala målen kommer att bli en naturlig del av detta. Det kommer att vara viktigt att tydliggöra kopplingarna mellan de olika nationella målen (miljö, folkhälsa, ekonomi, tillväxt, energi med flera)

och Agenda 2030. Annars finns en risk för dubbelarbete och bristande helhetssyn på hållbar utveckling.

Agenda 2030 kommer att vara en bra indelningsgrund för hållbarhetsarbetet.

Kontaktperson: lana.bengten@lulea.se

Region Gotland har beviljats pengar av Sida för att starta upp ett projekt om att synliggöra Agenda 2030 under 2017. Idén innefattar bl a att barn i förskolan ska få bli Planetskötare. De har tagit fram en utbildningsmaterial för förskolorna, 17 uppdrag utifrån de 17 målen. Uppdragen är utformade så de går att genomföra på skolan, men även en del i hemmen (så även föräldrarna får kännedom om de globala målen). De har också tagit fram en liten bok och ett memory om de globala målen som riktar sig till barn. De har också arrangerat en hållbarhetsfest, då man bl a kunde ”fika med någon som vet”.

I januari introducerades koncernledningsgruppen (alla förvaltningschefer samt några till) till de globala målen. Budskapet var att de 17 målen i mångt och mycket är sådant regionen redan gör. Några av förvaltningscheferna har satt upp avstämningsdatum kring hur de ska tänka inför nästa verksamhetsplan. Regionen diskuterar rapporteringskrav om de globala målen.

Regionen håller just nu på att revidera den regionala utvecklingsstrategin och de globala målen kommer att bli en del av den.

Kontaktperson: maria.pettersson03@gotland.se, lisa.berg@fenomenalen.se

Botkyrka kommun pratar mycket om hållbar utveckling. Kommunen har skrivit under Ålborgdeklarationen och Ålborgåtagandena. Kommunen genomförde en stor nulägesanalys från åtagandenas ramverk 2004-2006. Man kan säga att Ålborgåtagandena är Europas städers och kommuners svar på Agenda 21. Utifrån nulägesanalysen utkristalliserades sex utmaningar som fortfarande styr kommunen när det gäller planering och mål och budget.

Agenda 2030 nämns i kommunens [omvärldsanalys](#), planeringsförutsättningar för kommunen 2018-2021.

Kontaktperson: ingrid.molander@botkyrka.se, 08-530 612 66

Lunds kommun arbetar övergripande med sex fokusområden varav ekonomisk hållbarhet, ekologisk hållbarhet och social hållbarhet är tre områden med övergripande mål.

Under sommaren 2016 genomfördes ett studentprojekt, med syfte att kartlägga hur de globala målen beaktas i kommunens program för ekologisk hållbar utveckling

(LundaEko II). I samband med aktualiseringen av LundaEko, hösten 2016, har de globala målen som berör programmet tagits i beaktan. LundaEko II överensstämmer väl med de globala målområdena:

6. Rent vatten och sanitet
7. Hållbar energi för alla
11. Hållbara städer och samhällen
12. Hållbar konsumtion och produktion
13. Bekämpa klimatförändringen samt
15. Ekosystem och biologisk mångfald

Flera av målen i LundaEko II tangerar även målområdena:

3. Hälsa och välbefinnande, genom det prioriterade områdena Minskad kemikaliebelastning och Friskt vatten och frisk luft,
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, genom etiska krav i offentlig upphandling under det prioriterade området Hållbar konsumtion,
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, genom bland annat kravställande i offentlig upphandling, under det prioriterade området Hållbar konsumtion, samt genom det prioriterade området Hållbar stadsutveckling, med fokus på innovation och hållbar infrastruktur,

Den aktualiserade LundaEko II antas under 2017 och gäller tom 2020. Därefter blir det nya krafttag vad gäller miljö/hållbarhetsprogram. Åren framöver kommer att utvisa hur kommunerna ska arbeta strategiskt utifrån globala mål och de miljö kvalitetsmål som har slutår 2020.

Kontaktperson: anna-karin.poussart@lund.se, 046-3594237

Heby kommun har centrala inriktningsmål med tillhörande effektmål där många står i samklang med de globala målen i Agenda 2030. Arbetet med att nå dessa effektmål, och bidra till arbetet i Agenda 2030, är fördelat på samtliga förvaltningar inom kommunen. Koppling till de globala målen skulle dock kunna göras tydligare, något som exempelvis kommer att ske när kommunen uppdaterar sitt Agenda 21-program och de lokala miljömålen.

Kontaktperson: camilla.winqvist@heby.se, 0224-361 20

Trollhättans kommun pratar om Agenda 2030 inom många olika arbetsområden. Kommunen håller på att göra ett omtag i miljömålsarbetet och då kommer Agenda 2030 finnas med.

Kontaktperson: Rose-Mari.Sandstedt@trollhattan.se, 0520-49 76 91

I **Regionförbundet Sörmland** ingår Agenda 2030 som en av utgångspunkterna i regionförbundets riktlinjer för internationella engagemang. Det är sannolikt att Agenda 2030 även är basen för uppdateringen av den regionala utvecklingsstrategin Sörmlandsstrategin som genomförs 2017. Om EU och regeringen tydligt signalerar agendans betydelse kan det komma att bli ett samlande och använt styrdokument.

Kontaktperson: Anna.Knutsson@region.sormland.se, 070-248 44 92

Ale kommun gör en social och en ekologisk kartläggning för att hitta styrparametrar till vårt ledningssystem och kommer för 2018 att ha ett ledningssystem som styr i de tre hållbarhetsdimensionerna. I arbetet kopplar vi de indikatorer vi tittar på till nationella folkhälsomål och miljökvalitetsmål samt till Agenda 2030 målen. Styrparametrarna ska följas upp lika ofta, om möjligt, som styrningen inom den ekonomiska dimensionen. Arbetet sker delvis i samarbete med Stratsys som är det dataverktyg vi använder och delvis inom social hållbarhet för tidiga samordnade insatser tillsammans med SKL.

Kontaktperson: Annika.Friberg@ale.se, 0737-731186

Stockholms stad bedriver ett omfattande hållbarhetsarbete. Stadens fyra inriktningsmål har alla tydlig bäring på hållbarhet, och dessa utgör också inriktningsmål för stadens budget.

- Ett Stockholm som håller samman
- Ett klimatsmart Stockholm
- Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
- Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Staden hållbarhetsarbete är i linje med alla de 17 hållbarhetsmål som FN definierat i sin Agenda 2030. I flera av stadens styrdokument har Agenda 2030 varit ett underlag. Staden har dock inte en utpekad person som är ansvarig för Agenda 2030 specifikt, och de har inte antagit FN:s hållbarhetsmål formellt. Strategin är att fokusera på vissa delar av hållbarhetsarbetet genom särskilda enheter och ansvariga personer för att skapa en särskilt kraftig framdrift av dessa områden. Dessa områden är:

- Klimatområdet som leds av en enhet med en klimatchef och två klimatstrateger
- Det sociala hållbarhetsområdet som leds av en social hållbarhetschef och fyra utvecklingsledare
- Demokrati och mänskliga rättigheter som led av en direktör som har ett kansli till sin hjälp

- Miljöområdet generellt där ett miljöprogram finns beslutat och som genomförs av stadens alla verksamheter och följs upp av stadsledningskontoret i vårt integrerade ledningssystem ILS

Staden följer utvecklingen av den Agenda 2030-delegation som regeringen tillsatt och ser fram emot den kommundialog som delegationen aviserat i sin delredovisning.

Kontaktperson: bjorn.hugosson@stockholm.se, 08-508 29 680

Kungsbacka kommun har en nyanställd specialist för hållbarhet. Agenda 2030 är inte allmänt känd i förvaltningarna eller på chefsnivå. Kommunen har en [Vision 2030](#) som innehåller andemeningen av Agenda 2030. Kommunen har påbörjat ett arbete för att identifiera insatsområden inom Agenda 2030, kopplade till kommunens vision.

Kontaktperson: sven-erik.bergstrom@kungsbacka.se 0300-83 40 58

Älvsbyns kommun jobbar med hållbarhet ur en del av de perspektiv som finns med i Agenda 2030, men det görs fortfarande utifrån tidigare mål och styrdokument. Kommunen ska uppdatera den kommundäckande översiktsplanen och i det arbetet tar kommunen sannolikt in flera av de mål som finns i agendan.

Kontaktperson: ingrid.karlsson@alvsbyn.se, 0929-171 19

Trelleborgs kommun arbetar med att implementera Agenda 2030 genom lokala nedslag kopplad till utvalda ämnen. Detta har gjorts genom en informationskampanj med inbjudna inspiratörer kombinerat med lokala erfarenheter inom ämnet. En kick-off med information om de globala målen och hur dessa är relevanta för Trelleborgs kommun i ett generellt perspektiv har hållits. Under kick-offen samlades deltagarnas olika perspektiv på hållbar utveckling och implementeringen av de globala målen i Trelleborg in.

Ytterligare två områden valdes ut för informationskampanjen, ekosystemtjänster och jämställdhet, då detta är två högaktuella ämnen för Trelleborg när exploateringstrycket är högt och ett intensifierat arbete med jämställdhetsfrågor har väckt intresset för att diskutera det vidare ur ett globalt perspektiv med kopplingen till det lokala.

Målet är att analysera och arbeta med de globala målen som ett ramverk för revidering av befintliga styrdokument och i framtagandet av nya.

Kontaktperson: Lina.Wedin-Hansson@trelleborg.se, 0729765109.

Härreda kommun har under flera år haft minst ett årligt event där man uppmärksammat internationellt arbete och vikten av detta. År 2016, på FN-dagen, valde man att fokusera på de globala målen. Kommunen ville visa vad som redan

görs, inte minst av ideella organisationer som är aktiva i kommunen, vad man kan göra för att hjälpa till att uppnå de globala målen och att varje individ kan göra något som kan bidra till att målen uppnås. Eventets hölls på kommunens gymnasium, Hulebäcksgymnasiet. I år bjöd kommunen in allmänheten (alla åldrar) till ett kvällsprogram.

Programmet var brett för att locka så många personer som möjligt i olika åldrar. Politiker, musiker, dansare, konstnärer deltog, liksom gymnasieelever som hade diverse barnaktiviteter kopplade till de globala målen. På en station kunde man rösta på vilket av målen som man tycker är viktigast, på en annan kunde man uppleva insidan av ett av världens största flyktingläger genom ett par VR-glasögon och på en tredje kunde man planera en ny stad i Minecraft. Besök från Kenya bidrog också med sång.

Konstnären Cecilia Meyer hade en utställning av hennes tavlor med tema barnkonventionen. Nätverket Fredsam visade upp sin utställning FÖRSONING som porträtterar olika möten mellan offer och förövare i nutidshistoriens svåra konflikter. Kvällen avslutades med en föreläsning av Doreen Månsson där hon bjöd på många tillbakablickar från hennes uppväxt i Afrika blandat med hennes upplevelser av möten med högerextrema under inspelningen av dokumentärserien "Välkomna nästan allihopa".

Liknande event planeras att hållas årligen fortsättningsvis.

Kontaktperson: frida.barrett@harryda.se, 031-724 63 04

Sollentuna kommun har gjort en översiktlig analys av hur Agenda 2030 påverkar kommunen. Analysen omfattar vilka mål och delmål som skulle beröra det miljömässiga och sociala hållbarhetsarbetet inom kommunen och vilka nämnder som skulle tänkas vara huvudansvariga. I analysen finns också en genomgång av vilka befintliga nyckeltal som kan användas och en första uppskattning av hur långt från att uppfylla målen som kommunen står. Analysen är beställd av miljöutskottet och genomförd av kommunledningskontoret. Många mål stämmer väl överens med det kommunen jobbar med sedan tidigare. Nästa steg, som inte är tidsatt, blir att förankra hos nämnderna.

Kontaktperson. inger.mattsson@sollentuna.se, 08-579 219 33

Sävsjö kommun har inrättat en ny tjänst i organisationen sedan i januari, en miljö- och hållbarhetsstrateg. Miljö- och hållbarhetsstrategen ska samordna och driva kommunens arbete med Agenda 2030. Hur det arbetet kommer att se ut är inte klart ännu. Sävsjö kommun har nyligen antagit en [Utvecklingsstrategi](#) med stark koppling till hållbar utveckling (alla tre dimensioner), vilket kommer att underlätta kommunens hållbarhetsarbete och möjlighet att driva arbetet i linje med hållbarhetsmålen.

Kontaktperson: veronika.johansson@savsjo.se

I arbetet med **Östersunds kommuns Omvärldsanalys 2016** har kommunen tagit hänsyn till FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Omvärldsanalysen innehåller ett stort antal indikatorer kopplade till olika hållbarhetsdimensioner, vilka grundar sig i kommunens övergripande politiska vision:

”Ett demokratiskt, socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart Östersund är den gemensamma, grundläggande visionen för Östersunds utveckling och utgångspunkten för det långsiktiga politiska arbetet.”

Omvärldsanalysen är en form av behovsanalys som har legat till grund till framtagande av förslag till kommunövergripande mål i budget 2018. För att välja ut indikatorerna har kommunens hållbarhetsberedning bland annat gjort en avstämning utifrån målen och delmålen i Agenda 2030 och de indikatorer som föreslås för uppföljning av dessa. De indikatorer som beredningen valde ut har ”taggats” med olika symboler för att visa på var de är hämtade ifrån (till exempel [Kommunens, Kvalitet i Korthet, KKiK](#)), och detta gäller även indikatorer med bäring på Agenda 2030, vilka markerades med en cirkel.

Exempel:

Indikatorer	
Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	1
Elever i åk 8: Sammanvägt resultat - elevernas syn på skolan och undervisningen, andel (%)	2
Elever i åk 6 med lägst betyget E för ämnesproven i SV, Sv2, EN och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)	2
Elever i åk 3 som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)	2
Gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom 4 år, inkl. IV, andel (%)	1
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	1

Kontaktperson: ulf.sandberg@ostersund.se

Värnamo kommun har hållbarhet som ett målkriterium kopplat till sin vision, vilket betyder att alla kommunens verksamheter sätta egna mål och aktiviteter kopplat till begreppet. Under revideringen av styrdokumentet för miljöfrågor pekar alla satsningar ut vilket av de globala målen de relaterar till.

För att fler ska lära känna de globala målen arrangerar Värnamo kommun tillsammans med olika aktörer [Agenda 2030-dagar](#) i mars 2017. Under tre dagar anordnas olika aktiviteter kopplat till ett urval av de globala målen med förhoppningen att det ska ge en bild av vad agendan kan ha för koppling lokalt och att fler blir inspirerade,

provocerade och engagerade att arbeta med hållbar utveckling. Aktiviteterna riktar sig både till allmänheten och till vissa målgrupper och består av allt från filmvisningar, föreläsningar, kurser, workshops och utställningar.

Kontaktperson: martina.l.palm@varnamo.se

Gislaveds kommun har sedan 1 januari 2017 en avdelning för hållbar utveckling under kommunstyrelseförvaltningen. Avdelningens uppgift är att leda, samordna och följa upp kommunens verksamheter utifrån kommunfullmäktiges vision, mål och inriktningar med ett hållbart utvecklingsperspektiv (ekologiskt, social och ekonomiskt). Avdelningen arbetar bland annat övergripande inom översiktlig planering, sysselsättning, miljö, energi, klimat, infrastruktur, kollektivtrafik, demokrati, folkhälsa, mänskliga rättigheter, internationella frågor inkl. EU-frågor.

Kontaktperson: malin.larsson@gislaved.se, 0371-81385